X-ik év folyam — 151. szám. — Kolozsvár, szombat, december 23-kán 1865.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS: Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 213. szám alatti ház emeletében.

Megjelen e lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délben. Ára évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-or 6 kr., 3-or 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdij. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik. A „nyilttér"i czikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL: Középutcza, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhivás
a
K. KÖZLÖNY
1866-ik évi folyamára.

Most midőn lapunk fennállásának éppen tizedik évét érte el, felsütött a nap azon eszmék diadallobogóira, melyeket e lapok hasábjain két nehéz kormányrendszer damoclesi kardja alatt is oly határozott elszántsággal, mint soha meg nem rendült hittel és bizalommal védelmeztünk.

E nagy napok bekövetkeztével azonban nem mondottunk hivalkodó szavakat, mert a győzelem magáé az ügyé, magáé az örök igazságé, s a győzelem bekövetkezését minden észlelő s a történelmen okulni tudó politikus előre láthatta.

Mi folyvást biztató reménynyel nézünk az uj irányu fejlődés elé, s nemzetünk jellemében, s a korona atyai szándékaiban elég kezességét birjuk a szerencsés kifejlésnek.

Ma már kevesebbet kell nékünk beszélnünk, midőn a király és a haza beszél, s a lapok nem hozhatnak megragadóbb eszméket, mint hogyha a bekövetkező nagy politikai cselekvés kronikáját hiven jegyzik fel hasábjaikra.

Van azonban az egyes jobb tehetségek részére is — kik mindnyájan képviselők nem lehetnek, — elég eszme, elég gondolat, melylyel a közszellemet, közgondolkozást elősegitjük s a hirlapok hivatva vannak azon közvéleményt tolmácsolni, mely a képviselőknek is tájékozásul kell hogy szolgáljon törvényhozói működésöknél.

Igy a lapok fontossága ma kétszeresen emelkedett, s hazánk alkotmányos életének helyreállításával maradandó fontosságukat érték el.

Reméljük, hogy hazánk ügyének lendületével a hirlapok iránti részvét is általánosb lendületet vesz, miután a közéletből az egyes családok ki nem vonhatják magukat, s a ki csak irni s olvasni tud az országban, tehetsége szerint egyik vagy másik lapot megtartani köteles, hogy környezetére szellemi befolyását kiterjeszthesse.

A „**K. KÖZLÖNY**" hetenként háromszor fog továbbra is nagy ivalakban jelenni meg.

Előfizetési ára marad:

Egész évre . . .	**12 forint o. ért.**
Fél évre	**6** „ „
Évnegyedre . . .	**3** „ „

Hiteles források után fogjuk királyságunk közös országgyülésének menetét kisérni, s fővárosunkból szakavatott elvbarátunk van felkérve és megbizva, hogy a fontosabb tényeket és eseményeket távirati uton azonnal közölje lapunkkal.

Tisztelt előfizetőink az előfizetési pénzeket kiadónk **STEIN JÁNOS**hoz (bel-középutcza Stein könyvkereskedése) méltóztassanak beküldeni, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Kolozsvártt, december 23-kán, 1865.

A „K. Közlöny" szerkesztősége.

A képviseltek lélekszám szerinti viszonya a kolozsvári gyülésen felmerült vélemény árnyalatok irányában.

Nem tartjuk időszerütlennek közreadni a választó kerületek népességét képező külön ajku honlakók lélekszámához viszonyitott kimutatását a kolozsvári gyülésen jelen volt képviselők szavazatának.

A mint tudjuk egy fővélemény volt, melyet Zeyk Károly Kolozsmegye képviselője formulázott, s melyhez a gyülés absolut többsége járult; s két ellenvélemény u. m. a báró Saguna, és a Rannicher uraké, melyhez a képviselők s királyi hivatalosok két töredéke csatlakozott, s ezen kivül volt egy közömbösebb nézet, mely az uniot természeti szükségességnek nyilvánitá, annak, mint positiv törvénynek érvényét elismerte ugyan, de a fenhagyott föltételeket Erdély kebelében kivánta formuláztatni. Ez Maager és Lassel urak véleménye.

Ezen különböző vélemények irányában a választó kerületek lélekszáma alapján, az alább sorolt táblázatban ki van mutatva a népességi viszony, és a tiszta számok ugy hiszszük sok ujabb állitmányt annál inkább meg fognak hazudtolni; mert tudva van, hogy Európában egyik alantibb foku census szerint történt ez utóbbi választás is, s a mennyiben arra a nemességnek személy szerinti befolyása volt, szintén tudva van, hogy a vármegyéken a román apró nemesség létszáma versenyez, sőt sok helyt felülmulja a magyar nemesség létszámát.

1857-beli egybeirás szerint a Zeyk Károlyt pártoló népszáma.

	Megyék	Követek nevei	Nemzetiség	Magyar	Szász	Román	Zsidó	Örmény	Idegen	Összesen.
1	Alsó-Fehér megye	Br. Kemény István	Magyar	16,036	299	108,783	681	45	2,300	128,144
2	„ „	Boér János	Román	3,198	4,030	56,243	147	51	1,579	65,754
3	Felső-Fehér „	Pócsa Ferencz	Magyar	12,490	54	13,683	91	2	198	26,518
4	„ „	Gr. Bethlen Gábor	„	2,985	5,658	19,557	175	2	589	28,966
5	Kükülló „	Gr. Bethlen Farkas	„	10,722	9,195	20,457	364	238	692	41,668
6	„ „	Szilágyi Lajos	„	9,836	2,209	30,406	691	2	786	43,930
7	Torda „	Tisza László	„	34,971	2,787	93,743	871	315	2,405	135,092
8	„ „	Br. Huszár Károly	„							
9	Kolozs „	Zeyk Károly	„	33,896	5,200	103,643	971	138	2,348	147,196
10	„ „	Hosszu József	Román							
11	Doboka „	Ocsvai Ferencz	Magyar	8,034	3,937	32,539	959	124	801	46,284
12	B.-Szolnok „	Torma Károly	„	13,323	631	45,508	2032	123	1,909	61,916
13	„ „	Gr. Bethlen Sándor	„	6,437	31	47,312	2,161	76	518	56,535
14	Hunyad „	Gr. Kún Gothard	„	8,147	119	158,692	418	31	2,006	169,413
15	„ „	Pára Antal	„							
		Összesen:	. . . .	160,075	34,150	730,566	9,561	1,143	15,531	951,426
16	Udvarhely szék	Gr. Bethlen János	Magyar	77,993	93	3,795	82	48	498	81,609
17	„ „	Br. Rauber Ferdinánd	„							
18	Három „	Berde Mózes	„	80,732	77	13,892	101	6	777	95,585
19	„ „	Turi Gergely	„							
20	Csik „	Mikó Mihály	„	80,139	39	14,345	11	1,587	1,587	97,707
21	„ „	Mihály Gergely	„							
22	Maros „	Gr. Rhédei István	„	55,636	64	17,681	574	40	615	74,610
23	„ „	Nagy Sámuel	„							
24	Aranyos „	Zeyk József	„	9,372	12	8,976	5	1	542	18,908
25	„ „	Fejér Márton	„							
		Összesen:	. . . .	302,972	285	58,689	773	1,681	4,019	368,419
26	Kolozsvár	Gr. Lázár Miklós	Magyar	14,876	1,042	1,330	231	—	3,950	21,429
27	„	Mikó Lörincz	„							
28	Marosvásárhely	Dózsa Elek	„	8,367	203	456	236	1	2,447	11,710
29	„	Dózsa Dániel	„							
30	Károly-Fehérvár	Szoboszlai György	„	1,774	211	2,462	728	13	1,051	6,239
31	„	Br. Kemény Gábor	„							
32	Szamosujvár	Gajzágó Salamon	Örmény	1,065	32	402	16	2,177	1,178	4,880
33	„	Simai Gergely	„							
34	Erzsébetváros	Csiki István	„	469	53	757	5	744	421	2,454
35	„	Karácsonyi János	„							
36	Fogaras	Gr. Eszterházi Kálmán	Magyar	1,645	908	1,594	180	10	377	4,714
37	„	Gr. Haller Ferencz	„							
38	Abrudbánya	Szebeni Ferencz	„	1,138	21	2,635	—	4	141	3,939
39	„	Szilvási Miklós	„							
40	Vizakna	Timár Károly	„	1,201	41	2,536	1	—	25	3,804
41	„	Szőcs Sándor	„							
42	Vajda-Hunyad	Benedicti Albert	„	303	18	742	22	—	40	1,125
43	Kézdi-Vásárhely	Pap Lajos	„	3,994	16	43	—	—	220	4,273
44	„	Benkö Károly	„							
45	S.-Sz.-György	Br. Szentkereszti István	„	2,251	36	520	86	—	187	3,080
46	„	Vida Dániel	„							
47	Sz.-Udvarhely	Boér János	„	3,744	53	67	9	—	637	4,510
48	„	Kassai Ignácz	„							
49	Bereczk	Fejér János	„	1,674	—	1,271	—	—	—	2,945
50	„	Domokos László	„							
51	Csik-Szereda	Geczö János	„	1,004	—	—	—	11	95	1,110
52	„	Orbán János	„							
53	Szék	Felszegi Samu	„	2,572	—	659	8	24	30	3,293
54	„	Br. Bánffi János	„							
55	Kolozs	Veres Sándor	„	1,738	—	1,517	2	14	14	3,285
56	„	Pethe András	„							
57	Ilyefalva	Székely Gergely	„	1,181	3	173	—	—	19	1,376
58	„	Lukács Ferencz	„							
59	Oláhfalu	Both Károly	„	3,084	1	67	—	9	—	3,161
60	„	Albert Mihály	„							
		Összesen:	. . . .	52,070	2,643	17,231	1,524	3,007	10,832	87.327
61	Brassó szék	Brennenberg Ferencz	Szász	1,039	32,530	45,041	21	—	859	79,490
62	„ „	Brennenberg Gyula	„							
63	Besztercze „	Br. Löventhal Sámuel	„	194	8.104	963	41	—	211	9,513
64	Köhalom „	Konrád Móricz	„	643	5,335	4,492	—	1	176	10,647
65	Brassó város	Bömches Frigyes	„	4,399	7,766	9,911	39	18	5,631	27,761
66	„	Wächter Frigyes	„							
67	Szászváros	Leszai Dániel	Magyar	922	344	1,268	12	2	329	2,877
		Összesen:	. . . .	7,197	54,079	61,675	113	21	7,229	130,288
		A megyékből		160,075	34,150	730,566	9,561	1,143	15,531	951,426
		A székelyföldről		302,972	285	58,689	773	1,681	4,019	368,419
		A városok- és taxákból		52,070	2,643	17,231	1,524	3,007	10,832	87,327
		A szászföldről		7,197	54,079	61,675	113	21	7,226	130,288
		Összesen:	. . . .	522,314	91,157	868,161	12,571	5,852	37,608	1,537,663

A Rannichert pártolók népszáma.

1	Szeben szék	Herberth Eduard	Szász	565	20,035	55,842	5	11	3,213	79,671
2	„ „	Copp Ágoston	„							
3	Segesvár „	B.. Bedeus József	„	168	8,837	6,641	—	5	416	16,067
4	„ „	Wolthuner Ferencz	„							
5	Medgyes „		„	315	16,092	12,975	15	7	339	29,743
6	„ „		„							
7	Sz.-Sebes „	Lönhard Károly.	„	43	1,646	11,760	5	—	134	13,588
8	„ „	Traushenfels Ödön	„							
9	N.-Sink „	Schwartz János	„	158	11,990	10,373	6	6	286	22,819
10	„ „	Häuer Henrik	„							
11	Köhalom „	Mélasz Vilmos	„	643	5,335	4,492	—	1	176	10,647
12	Szerdahely „	Morscher Károly	„	93	1,652	7,895	—	3	173	9,816
13	Ujegyház „	Mágnésius János	„	93	3,713	7,197	—	—	81	11,084
14	„ „	Drottleff Vilmos	„							
15	Besztercze vidéke	Thiemann Frigyes	„	194	8,104	963	41	—	211	9,513
16	Szeben városa	Rannicher Jakab	„	4,332	6,925	2,610	9	128	5,461	19,465
17	„ „	Schneider József	„							
18	Segesvár „	Gull József	„	869	4,585	1,972	12	—	1,107	8,545
19	„ „	Wagner Frigyes	„							
20	Besztercze „	Decani Károly	„	798	3,745	1,255	—	—	1,048	6,846
21	„ „	Floger Károly	„							
22	Medgyes	Binder Lajoc	„	373	1,467	982	25	—	483	3,330
23	Szász-Régen	Birthler Frigyes	„	1,028	2,984	669	39	1	529	5,250
24	„ „	Melczel Sámuel	„							
25	Szász-Város	Schuller József	„	922	344	1,268	12	2	329	2,877
26	Szász Sebes	Binder M.	„	116	827	1,598	—	1	385	2,927
		Összesen . . .	. . . .	10,710	98,281	128,492	169	165	14,371	252,188

Lapunk jövő száma a szent ünnepek miatt csütörtökön jelenik meg.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A báró Sagunát pártolók népszáma.

	Megyék	Követek nevei	Nemzetiség	Magyar	Szász	Román	Zsidó	Örmény	Idegen	Összesen
1	Dobokamegye	Vajda László	Román	4,560	33	42,879	1,222	49	172	48,915
2	Fogarasvidéke	Antonelli János	„	837	960	52,844	161	—	4,447	58,249
3	„ „	Macellariu János	„							
4	Naszód	Florián János	„	1,071	81	41,833	268	43	1,176	44,472
5	„ „	Muresán Joachim	„							
6	Hátszeg város	Ratiu Péter	„	277	7	1,226	12	—	24	1,546
7	„ „		„							
8	Vajda-Hunyad		„	303	18	742	22	—	40	1,125
9	Szász-Város-szék	Balomiri János	„	531	275	13,292	4	—	164	14,166
10	„ „ „	Tulbás János	„							
11	Szerdahely „	— — —	„	93	1,652	7,895	—	3	173	9,816
		Összesen . . .	. . . .	7,672	3,026	170,711	1,689	95	6,196	189,389
		Egyik részhez sem tartozók:								
1	Medgyes város	Maager Károly	Szász	373	1,467	982	25	—	483	3,330
2	Szász-Sebes város	Lassel Ágoston	„	116	827	1,598	—	1	385	2,927
		Összesen . . .	. . . .	489	2,294	2,580	25	1	868	6,257
		Zeyk Károly pártolói	. . . .	522,314	91,157	868,161	12,571	5,852	37,608	1,537,663
		Rannicher Jakab „	. . . .	10,710	98,281	128,492	169	165	14,371	252,188
	B.	Saguna „	. . . .	7,672	3,026	170,711	1,689	95	6,196	189,389
		Egy részhez sem tartozók	. . . .	489	2,294	2,580	25	1	868	6,257
		Összesen . . .	. . . .	541,185	194,758	1,169,944	14,454	6,113	59,043	1,985,497

Gróf Bethlen Farkas.

Midőn a fenebbi táblázatos kimutatásban hazánk egyik kitünőbb statistikusának korszerü munkálatát adjuk át olvasóinknak, ugy hiszszük felesleges is volna tán a tiszta számokhoz még commentárt is csatolnunk.

Feltünt azonban mindnyájunk előtt, hogy a bécsi centralista lapok, habár valamit alább hagytak utóbbi időkben kicsinyelő, s népkedélyt izgatni törekvő hangjaikból, de azon kudarczot, melyet a centralistapárt Erdélyre fektetett számításaiban főképp az uralkodó fölség alkotmányos elhatározása után vallott, minden uton törekednek oly állitásokkal elleplezni, a minek hazánk valódi közvéleményi helyzetében jogosult alapja nincs.

Untig hánytorgatják ők a románok rettenetes nagy számát szemben a magyarokkal, legkevésbbé méltatva a mi társadalmunkban azon legfőbb factorokat, melyekre ők a magok területében oly sokat tartanak, minők: a tőkepénz, műipar, kereskedelem, intelligentia; szóval a város, és a nagybirtok. De mit ismerik ők a mi beldolgainkat, habár abba oly örömest avatkoznak.

Az a megdöbbentő szám, a melyet ők, mint ijesztgető rémet akarnak felmutatni azok ellenében, kik az erdélyi magyarság álláspontját mutatják, im a szemmel látható számok eredményében, mint meghiusulnak.

Ha oly kevés volna Erdélyben a magyar elem, s oly rémitő nagy a más elem, bizonnyal 8 forint census mellett nem üthetett volna ki a választás a magyar álláspont előnyére éppen akkor, midőn Erdélyben a főispánok egy részén kivül ma is azok a tisztviselők, kik a Nádasdi-Reichenstein kormány alatt foglaltak állomást, tehát a választók körüli tulbuzgalommal őket gyanusitani nem lehet.

Azt mondják talán az ellenvéleményüek, hogy a szavazás eredményében a tulnyomóságot a nemesség szavazata okozta?

Ez is alaptalan állitás, mert Erdélyben összesen csakis 32 ezer nemes család van, a mely rendes felszámitás szerint 128 ezer lélekre tehető; ha ily erővel s 8 forint censussal egy néptömeg nem versenyezhet, akkor valóban nem lehet annak oly óriás lét számával ijesztgetni a világot.

Utoljára is a magyar és székely nép közt lakó román elem, melynek nevében 8 forint census miatt is panaszkodnak, szemben a magyar nagy birtokos s polgári elemmel nem oly nagy számra megy 900 ezernyi román, szemben 600 ezer magyar, székely s veletartó több, jobbadán vagyonos néppel nem oly rémitő létszám akkor is, ha nem volnánk a nagy magyar királyság tagjai.

Bizonyos azonban, hogy a magyar ajkuak létszámát nemességével együtt a megyéken a választók a legtöbb helyütt tulszárnyalák, azonban a magyar alkotmány buzgó barátaira talált a román nemességben, kik ez alkotmány javalmait ismerték, s egyszersmind összehasonlithaták azzal, melyet a Schmerling rendszertől kaptak vala.

Megmérheték keserü tapasztalatokból a két rendszer közti különbséget, s midőn ők, mint p. o. a szolnokmegyei választásnál örömkönyük közt csókdosták a nemzeti lobogókat, az érzelem e nyilvánitása által hü tanuságot tettek arról, hogy nem féltik ott nemzetiségöket, a hol egy közösen és együtt lakott s birt haza szabadsága virágzik.

A törvényhozó testület hódoló tisztelgése Király ő Felségénél decemb. 17-én 1865.

A képviselőház tagjai 17-dikén déli tizenkét órakor Budán a várpalota trónteremében teljes diszöltözetben megjelentek, s miután ott bettsorban felállittattak, — megjelent az Uralkodó is, ki a trónterembe léptekor a legszivélyesb, legbensőbb örömeljenzéssel üdvözöltetvén, a trón előtt állapodott meg.

Ekkor Bernáth Zsigmond korelnök a következő szavakban tolmácsolá a képviselőház érzelmeit:

Felséges Császár és Király!

A Felséged által országgyülésre egybehivott képviselők alkotmányos testületének ma jutott a szerencse alattvalói legalázatosb hódolatukat és tántorithatlan hüségük nyilvánitását Felséged királyi széke zsámolyánál letehetni: tartozó kegyeletes mély tisztelettel, és a legmélyebb alázatossággal esedezve, kegyeskedjék Felséged azokat királyi kegyelmével fogadni, és királyi kegyelmében meg is tartani.

Áthatva ezen testület Felségednek saját szive sugallatából folyt azon nyilatkozatok magasztosságától, mikkel a közelebbi napokban országunk hü népeit jobb reményekkel megvigasztalni kegyeskedett: teljes készséggel s az ügy szentsége parancsolta komolysággal ajánlja fel köteles közremunkálását, hü és ernyedetlen szolgálatait mindazokban, mik törvényeink szerint királyi Felségednek, királyi székének, és az ezektől elkülönözötten nem is észlelhető Haza és nép boldogságának, dicsőségének előmozditását, szilárditását biztositja.

Ezzel kapcsolatban Felséges Királyunk és Urunk! ezen hiv testület is azon meggyőződést táplálja, hogy midőn a közjogi elökérdések szerencsés megoldása után, Felséged, Isten szabad ege alatt, a Nép milliói hallatára elmondandó vallásos királyi hit letételével e népnek szive minden dobbanását sajátjává teendi, — ezen képviselő testületnek is, mint a Nép égető szükségei mindennapos szemtanujának, és a nép óhajtásai kötelezett tolmácsának, azokat, miket a közboldogság és megelégedés, általános jólét, és békeélvezet előidézésére mellőzhetlenül czélszerünek ismerend, — Királyi Felséged atyáskodó kegyelmébe ajánlhatni, idő, mód és alkalom fog nyujtatni.

Engedje meg Felséged kegyelmesen, hogy e hü testület, ezen ünnepélyes órát egy szivélyes, de éppen azért annál forróbb óhajtásának és legalázatosabb kérelmének kifejezésére használja:

Tuláradó örömmel vettek tudomást ez ország minden Népei azon imaszerü óhajtásuk valósultságáról, miszerint Felségedet a Mindenható a családi élet legkivánatosabb boldogitó kötelékével áldotta meg!

Mi, a királyi Kegyelem egy ujabb jeléül vennénk, ha Felséged nem engedne tovább epednünk, azon óhajtástól: hogy Császári Királyi Felséges Asszonyunknak is bemutathassuk hódolatunk üdvözletét, és meghajolhassunk a magasztos női erények ama tündöklő példánya előtt, ki Urunk Királyunk családi életét földi mennyországkint boldogitja!

Testületünket összesen és — fejenkint is királyi legmagasb kegyébe és kegyelmességébe ajánljuk, lelkünk mélyéből fohászkodva: A Népek Istene hallgassa meg és valósitsa a milliók által viszhangoztatott azon óhajtást, hogy Felséged boldogul és az emberi kor legtávolabb határáig éljen!

Valamint a Felséges Királynö megemlitésénél, ugy a korelnök végszavainál a képviselők lelkesedése szünni nem akaró éljenzésben tört ki, melynek lecsillapodása után ő Felsége elragadó szép magyar kiejtésével a korelnök beszédére a következő emlékezetre méltó választ méltóztatott adni:

Örömmel fogadom kedvelt Magyarországom országos képviselőinek üdvözletét, s azt szivem mélyéből viszonzom.

Nagy és nehéz a feladat, mely Önökre vár.

De ha — mint nem kétlem — müködésüket a kölcsönös bizalom s méltányosság elvei vezérlendik, —

ha mérséklettel párosult bölcsességük őszinte atyai szándékaimmal egyenlő szinvonalon marad:

ezen országgyülés a nemzet életében a közmegelégedés örök emlékü korszakát képezendi;

mert a történelem tanusitja, hogy nincsen oly nehéz feladat, melynek megoldására a Királyával szövetkezett magyar nemzet képesitve nem lenne.

A Császárné irányában nyilvánitott hódoló üdvözletüket szivesen közlendem, és reménylem, hogy e részbeni óhajtásukat teljesitendő, — legközelebb Véle együtt visszatérendek körükbe, hogy az ország boldogitására irányzott törekvéseim valósulásának szemtanui lehessünk.

Miután ő Felsége a trón előtt elvonuló képviselőket egyenkint kegyes főhajtással elbocsátani méltóztatott, — a mélt. főrendi tábla tagjai lőnek legkegyelmesebben elfogadva, kik szintén betüsorban sorakoztak ugyan, de mégis mint főpapok, főispánok és mágnások külön felállitva.

A főrendi tábla nevében Magyarország Herczeg-Primása a következő üdvözletet intézte a fejedelemhez:

Felséges Császár és Apostoli Király!

Legkegyelmesebb Urunk!

Leirhatatlan, kifejezhetetlen hálaörömmel látjuk teljesedni a magas reményeket, melyeket Felségednek hat hónap előtti legmagasb ittléte, jobblét után sovárgó kebleinkben felkeltett.

Im, leérkezett Felséged ismét ide hü országának szivébe, hogy annak egybehivott gyülését királyi személyének teljes tekintélyével megnyissa. Boldogoknak valljuk magunkat, hogy megéltük e nagy napot, miért is hálát mondunk a jó Istennek, hálát Felséged atyáskodó kegyelmének.

Boldogságunk árjában nem találunk szavakat, melyekben csak némiképp is kifejezhetnök ama hálaérzelmet, melylyel szivünket a trónbeszédnek minden szakasza, minden szava és betüje eltöltötte.

Annál boldogabb pedig ez reánk nézve, mert esdekelve reméljük, hogy Felséged szent személyét ez országgyülés tartama alatt e város kebelében ismét hódolva üdvözölhetjük.

Sőt még azon boldogitó remény is táplálja szivünket, miszerint szerencsések leszünk Felséged királyi oldala mellett honunk mélyen tisztelt és forrón szeretett Anyját és felséges Királynénkat az ország kebelében tisztelve üdvözölni.

Legyen szabad Felségednek a legmélyebb hódolattal könyörögnünk, hogy eme szivünket, lelkünket felvidámitó s boldogitó reményünk is, Felségednek leghathatósb közbenjárása által mihamarább teljesedésbe menjen.

Epedve néz az egész haza eme legmagasabb szerencséjének elébe, s óhajtva várja minden kebel, ez alkalommal még fényesebben bebizonyithatni, hogy a magyarnak jobbágyi hüsége, hódoló tisztelete, s törhetlen ragaszkodása határtalan Királya és Királynéja iránt.

Midőn ismételve magunkat s egész hazánkat hatalmas s atyai és anyai kegyelmükbe ajánlanánk, az örömtől reszkető szivünkből mondjuk és kiáltjuk: A Felséges Király a Felséges Királynéval éljen!

Az ország Primásának e meleg hála üdvözletét, melyet a méltóságos főrendek a legbensőbb örömérzet egyetemes nyilatkozatával kisértek, a Fejedelem a következő nagy jelentőségü válaszszal kegyeskedett viszonozni:

Meg vagyok győződve kijelentett érzelmeik őszinteségéről, valamint arról is, hogy Önök méltó utódai Őseiknek, kik a hüség és hazaszeretet párositása által a trónnak mindenkor szilárd támaszai valának.

Reménylem, hogy e hagyományos hivatásunknak a jelen komoly pillanatban is annál inkább meg fognak felelni,

mert ez által Mindnyájunk közös óhajtását, a függő közjogi kérdéseknek üdvös megoldását eszközölhetik.

Őszinte szövetkezés mellett erös akarattal, s Istenben bizva, e czélt el fogjuk érni.

Szivesen fogadom hü ragaszkodásuk nyilvánitását a Császárné nevében is, s reménylem, hogy nem sokára alkalma leend ezt személyesen is kijelenteni.

Ezen általános lelkesedésre ragadó szavak után a főrendek szintén a legmagasb királyi kegyjelei közt bocsáttattak el.

A pesti országgyülés.

A főrendi tábla 111. ülése.

Dec. 18-dikán

Elnök b. Sennyey ő excja az ülést d. u. 2 órakor megnyitván, kijelenti, hogy a mult ülés jegyzőkönyve a jövő ülésen fog hitelesittetni.

Báró Wenckheim Béla békési főispán inditványozza, hogy folyó hó 24-kén Királyné ő Felsége legmagasb születési ünnepe lévén, a nagyméltóságu főrendek hiven azon dynasticus érzülethez, melyet az Uralkodó szavai legközelebb oly magasztos lángra gyujtottak a keblekben, hódolatteljes üdvözletöket küldöttségileg fejezzék ki Felséges Asszonyunk előtt. (A főrendek felállva lelkesült éljenzések közt elfogadják az inditványt.) Szónok óhajtja, hogy a küldöttség szónokául Magyarország herczeg Primása, vezéreül pedig elnök ő excja kéretnének fel, valamint, hogy elnök ő excja jelölné ki a küldöttség tagjait. (Elfogadtatik.)

Végül kivánja, hogy erről a képviselők háza értesittessék, s szintén szives csatlakozásra hivassék fel.

Elnök ő excja erre azon lelkesülés után, melylyel a békési főispán szavai találkoztak, az inditványt határozatilag elfogadottnak nyilvánitja s küldöttségi tagokul elöterjeszti b. Wenckheim Bélát, Jankovich László somogyi főispánt, a temesvári görög kel. püspököt, gróf Eszterházy Pált, gróf Szapáry Antalt, gróf Teleky Sándort és gróf Széchenyi Gyulát. Ő excja az elnök megköszönvén a benne öszpontosuló bizalmat, készséggel teljesiteni igéri a ház kivánatát s egyszersmind bibornok hgprimás ő eminentiáját is fel fogja kérni, hogy a küldöttséghez, mint annak szónoka, csatlakozzék. A határozatot tudatni fogja a képviselők házával, s miután a mai ülésnek más czélja nem volt, azt befejezettnek nyilvánitja.

Pesten a képviselőház dec. 19-én délben 12 órakor zárt tanácskozmányra gyült össze, mely 1 óráig tartott.

Az ülést a korelnök Bernáth Zsigmond azon értesitéssel nyitá meg, hogy tegnap 30 országgyülési tag szólitá fel e zárt ülés összehivására. Ezek nevében Lónyay Menyhért előadta, hogy bár a ház nincs megalakulva, kövesse ezuttal a főrendek példáját s ősi szokás szerint az alsóház is és pedig már most nevezzen ki küldöttséget, mely Királyné Ő Felségét legközelebbi születés-ünnepén üdvözölje.

Az inditványt a ház egyhangulag elfogadta, s azonnal meg is állapodott a küldöttség tagjaiban, kik a következők lesznek: Bernáth Zsigmond elnök, Damaszkin János, gr. Széchenyi Béla, Faur János, Dániel Pál, s Bencik György. Szónok az elnök, ki megkerestetett, hogy mondandó beszédét magán uton közölné a házzal.

Ezután előadatott, hogy miután már 261 tag van igazolva, a ház azonnal megalakulhatna. Hosszabb vita támadt, hogy vajjon az alakulás mindjárt a ma délután tartandó nyilvános ülésben menjen e végbe, vagy pedig az holnapra halasztassék. Végül az utóbbi nézet győzött, s holnap d. e. 10 órakor nyilvános ülés fog tartatni, melyben a ház megalakul, illetőleg véghemegy az elnök s a jegyzők választása.

Országgyülési tudósitás.

Dózsa Elek (beszédének a dec. 5-ikén tartott országgyülésen folytatása.) Az unio felett a folytonos tárgyalások 1791-ben s azután 1847-ben hasonlóképen megujultak, mig utoljára 1848-ban megszületik a több mint 300 évek óhajtásának, reményeinek, küzdelmeinek eléggé megérhetett gyümölcse, a szőnyegen levő törvényczikkben. Legyen szabad már most kérdenem, lehetséges-e oly törvényt, mely fölött annyi évek hosszu során át félbe nem szakitott, mert félbe nem szakasztható szünteleu tárgyalások folynak országgyüléseken és fejedelmek kabinetjeikben, rögtönzöttnek nevezni. Ez előttem megfoghatatlan. Tekintsünk Angliára, hol a törvényeket előre megfontolják, megvitatják, előre elkészitik, nehogy elbirtelenkedve, rögtönözve hozassanak; ha a katholikusok és négerek emancipatioját tárgyazó törvényeket nézzük, ez utolsó Wilbeforce inditványától fogva 50 évig szüntelen tárgyaltatott, mig végre megszületett. Már pedig az unio nem 50 év óta van tárgyalásban, hanem több mint 300 év óta, és mégis az mondatik, hogy rögtönözve mondatott ki 1848-ban. 2-or mondatott továbbá, hogy ezen törvény szint ugy, mint a pozsonyi hirtelen terveztetett, szerkesztetett, és minden befolyásunk, megkérdeztetésünk nélkül elénk terjesztetett, s igy vált a törvényhozás tárgyává; születése után pedig megerösitése és szentesitése futárok, courirok utján zaklatva eszközöltetett példa nélküli sietséggel. Nagyméltóságu elnök ur! Tisztelt gyülés! Sokat lehet mondani, ha az ember a történeti adatokat minden módon csak tagadni akarja, s megsemmisitni kivánja a hirneves Luszkandel nyomdokaiba lépve, de annyit és ilyeneket állitani még sem lehet talán. Méltóztassanak megnézni az 1848-ki országgyülés jegyzőkönyvében, a kik szavaimnak nem hisznek, miként került e törvényczikk Erdély országgyülése elébe; látni fogják, hogy a magyar király, mint erdélyi fejedelem „regia propositio“-ja alapján került szőnyegre. Ez Magyarhon által reánk nem tukmáltatott, reánk nem

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

erőszakoltatott. — Ezt ő Felsége, mint törvényt inditványozó, terjesztette az országgyülés elébe, és az országgyülés ezen törvényczikk felett — annak következtében tanácskozott és — határozott.

De ha ez nem is volna igy, tudni lehetne, és kellene is, hogy az erdélyi országgyülésnek a magyarrendek megelőzött nyilatkozata által is tökéletesen szabadságára bizatott, mert ez a 70-dik pozsoni törvényczikk csak is, mint az unio elveinek punctirozása áll előttünk; hogy Magyarország ebben rajtunk erőszakot elkövetni nem akart, még abból is kitünik, hogy magában a törvényben világosan kijeleltetett, miként részletezése és szabályozása közremunkálásunkkal fog végbemenni, nyilvános bizonyságául annak, hogy Magyarország részéről rajtunk semmi, ezen törvény erejét gyöngitő erőltetés nem követtetett el. 3-or a mi illeti, azon itt már nagyon kimeritőleg tárgyaltatott ellenvetést, hogy ezen törvény oly belzavarok, viszályok és zivataros tanácskozások alatt született, a melyekben a tagok ra gyakorolt pressionál fogva, ama szabadságot teljességgel nem lehetett gyakorolni, mely törvény alkotásra és elfogadására okvetlenül megkivántatik.

Én azon gyülésen jelen nem voltam, s igy a felhozottakról határozottan nem szólhatok; s azt is merem állitani, hogy akkor a tisztelt követ urak, nem, mint követek, hanem legfelebb, mint fáklyát vivő és éljenző ifjuság tagjai lehettek jelen, s ennélfogva oly elhatározottsággal, mely csakis a szemmel látott tanukat illeti meg, ezen zavarokról nem beszélhetnek, és mit állitanak, azt inkább csak hallomás után állithatják, mely igen gyakran csal. Nem akarok ezen ellenkezés további fejtegetésébe bocsátkozni, különösen miután az a tegnapi és tegnapelőtti ülésben eléggé megczáfoltatott. De nem hallgathatom el azon óhajtásom nyilvánitását, bár volna most itt, a ki akkor jelen volt, és quorum pars magna fuit, a nemes szász nemzet universitásának elnöke, Schmidt Konrád ur, mert ha itt volna, azt hiszem, hogy ezen terem falainak lenne akkora hatása ő miltságára, hogy kötelességének ismerje alaptalanoknak nyilvánitani mindezen e tekintetben a tények elferditésével országszerte és Bécsig is elterjedt ama ráfogásokat, melyeket ezen terem Szebenből kölcsönöztetett székei, a szebeni gyülésen hallottak, s én azt mondom, hogy azok részéről, kik most azokban ülnek, 4-er Hatalmasabb ellenvetés gyanánt hozatott fel az, hogy ily zaklatott körülmények között születvén ezen törvény, törvénytelenségét tetézi azon zaklatás, azon elhirtelenkedés, melylyel annak megerősitése és szentesitése courirok utján eszközöltetett.

Erre nézve előbb azon általános észrevételem van, hogy midőn valami fölött, mi a törvényhozás köréhez tartozik, nem tizedek, hanem csaknem századok óta kénytelen vajudni a nemzet; az ilyen vajudások következése többnyire hirtelenszületés szokott lenni. De különösebben tekintetbe kell venni, hogy a kérdéses idő annyira termékeny volt hirtelen meglepő események előidézésében. Tudják a tisztelt gyülekezet tagjai, hogy a hatalmas 22 millió, sőt több lelket számitó Franciaországban mily hamar következett az ezer éves királyság bukása után a respublica és ennek bukása után a császárság: de magában birodalmunkban mily hamar következett be az uralkodóink személyeibeni változás. Van azonban más példánk is, mely az események hitelt felülmuló gyorsaságát tanusitja. Az 1848-diki közös országgyülésen jelen voltak a szász nemzet képviselői is, mint az akkori jegyzőkönyvek tanusitják, a mostani comes Schmidt mentegetődzött, hogy az országgyülés egy vagy két szász követ kilépéséből ne következtesse azt, mintha az a szász nemzet nevében történt volna, s kinyilatkoztatta, hogy nem is történtek olyanok, mi miatt valakinek ki kellett volna lépnie. E történt juliusban, és már mi történt decemberben? Stadion minister december 25-ről tudatja, Wagner Frigyes, Rosenfeld József és Schmidt Henrik urakkal, hogy ő Felsége az általuk tolmácsolt nemzeti kérdést (ebben szabad legyen kétkednem) meghallgatván, a szászföldet és a szász népet egyenesen az osztrák ministerium alá rendelte, s tehát kivette azon szent korona alól, hol követeik még előnyben állottak.

Amaz izgalomteljes időkben, az események csaknem egymást üzőleg fogantattak, születtek. Hogy tehát futárral küldetett fel a törvény és ott annak megerősitése hamar eszközöltetett, ebből ily körülmények között annyival kevésbbé lehet a szentesitett törvény törvénytelenségét következtetni, mivel talán nem tévedek, ha azt mondom, hogy akkor, a midön a szentesités megtörtént, az országgyülés részéről felküldött futárok már ott helyben sem voltak, hol ő Felsége a szentesités müveletét végrehajtotta; hanem csak a szász nemzet nevében küldött követek voltak jelen, ha jól emlékszem. 5-ör Komolyabb fontosságunak mutatkozik az ellenvetésnek azon része, mely szerint a törvény nem is törvény, és törvényes erővel nem is birhat, mert nincs ellátva az 1744-ki 9-dik törvényczikkben kiszabott törvényességi kellékekkel; az állittatván, hogy ezen törvényczikkben a foglaltatnék, hogy a mit az országgyülés elhatároz, a Felség által megerősittessék, szentessittessék; a Felség neve aláirása és pecsétje által hitelesittessék, kinyomassék, kihirdettessék és az eredeti példányok az ország levéltárába tétessenek.

Ezek alapján vonatott azután azon következtetés, hogy miután a szőnyegen levő törvényczikk ezen kelékekkel nem bir, tehát nem is lehet törvény. Erre nézve legelsőbben is kénytelen vagyok azt kijelölni, hogy mi áll ezen törvény 9-dik czikkében, és mi nincs abban? Ezen törvényczikkben egy régi törvénynek módositása van foglalva, jelesen az approbata constitutio III. része 12-dik titulusának; és ebben az mondatik, hogy ezen törvény értelmében régen az országgyülésen jelen volt fejedelmek aláirásukkal szentesitvén a törvényczikket, azoknak letisztázott példányai a praesidens és itélőmesterek aláirása alatt kiadattak, a már megtörtént sanctionál fogva kötelező erővel birhatólag; változván azonban a körülmények, a mennyiben a törvényt sanctionaló Felség nem lakik a törvényhozás helyén, azon idézett approbatalis törvény ugy értelmezendőnek nyilvánittatik, hogy akármely az országgyülésen hozott végzés, addig mig ő Felsége meg nem erősiti, törvényerővel nem bir. Ez az első szabály, a mely ezen törvényben a törvény erejét föltételesitő kellék gyanánt van kimondva. Ezután azon 2-dik szabályt mondja ki ezen törvényczikk, hogy a megerősités után kinyomatott törvény, miután a fejedelmi pecsét által is megerősittetett, tétessék le azon helyekre, melyeket az approbatalis törvény kijelölt. Ezen törvényczikkben én annál sem többet, sem kevesebbet nem találhatok, s ebben teljességgel nem az mondatik, hogy a törvénynek az ugynevezett szentesités előtt ne volna ereje, mert kifejezetten mondatik az, hogy az országgyülési végzés, már csupán a megerősités által törvénynyé válik.

Továbbá nem mondatik az, hogy ha valamely törvényczikk le nem tétetett, az approbatalis törvénybe kijelölt hiteles helyekre, az ne tartassék törvénynek, hanem csakis annyi van kimondva, hogy a szóban forgó letétel, (Depositio) az aláirás és megpecsétlés után történjék meg az approbatalis törvény értelmében. Azért, mert a törvény a kijelölt levéltárakban föl nem található, azt állitni, hogy nem bir törvényes erővel, képtelen állitás volna, midőn kifejezetten az van ezen 9-dik czikkben kimondva, hogy a törvény ereje csakis annak megerősitése által van feltételesitve.

Az sem mondatik a törvényben, hogy ha valamely törvény nem volt kihirdetve, azért semmi törvényes erővel ne birhasson, már törvényben levén a kihirdetés elmulasztásának következése kimondva, még pedig nem az, hogy a törvény erejét vesztené, hanem a H. K. III. 5. T. 3. §-ban az, hogy a ki nem hirdetett törvény nem tudásával mindenki mentheti magát.

Ezen 9-dik törvényczikket vevén fel próbakő gyanánt, lássuk már bir-e a kérdés alatt levő törvényczikk az abban kijelölt kellékekkel? Először is azt kérdem, hogy ezen törvény nem országgyülési határozat következtében hozatott-e, mire azt felelem, hogy kétségbe sem hozatott annak országgyülési kelte. A második kérdés, és ez már bizonyitást igénylő volna, ha köztudomás tárgya nem volna, hogy megerősittetett e törvény kelte idejében uralkodott felséges Fejedelmünk által? Azonban a ki e részben bizonyitást keresne, azt meg is találhatja. Ezen törvényczikk ugyanis, mely t.-cz. alakjában szerkesztetett, megerősités végett az akkori felséghez felterjesztetett és ő Felsége által meg is erősittetett, mint láthatni az asztalra kitéve levő és saját keze aláirásával is hitelesitett kegyelmes leiratában. A próbaköül felvett egyik articulus szerint, nem is kellene tovább mennem bizonyitásban, a szerint a Fejedelem által megerősitett törvényjavaslat, törvényerejével biró levén; de teszem azt, és kérdem továbbá valjon szentesitette-e ő Felsége ezen törvényt? vagy is országgyülési gyakorlatunk szerint, miután ezen törvény ő Felségéhez megerősités végett felterjesztetett, s ő Felsége az ország rendeit a megerősitésről értesitette, és a megerősitett törvényczikket azokhoz leküldötte szentesités végetti felküldése végett, felküldötte-e az az országgyülés ezen törvényczikket szentesités, aláirás és pecsétlés végett a Felséghez? És ha ez is megtörtént, valjon megtörtént-e az is, hogy ő Felsége ezen törvényczikket aláirta, megpecsételte és kinyomatás végett leküldötte? Mindezen kérdésekre a leghatározottabb meggyőződéssel felelhetem azt, hogy e törvény szentesittetett, mert aláiratott és kinyomatás végett le is küldetett. Az itélőmester ő méltósága kezénél levő s meg is nézhető királyi és az akkori Felség saját kezü aláirásával hitelesitett leiratban ugyanis olvashatni ezen szókat: „Jelen közgyüléstekben kedvelt Erdély Nagyfejedelemségünknek és Magyarországunknak egymásközti egyetértéséről alkotott és általunk kegyelmesen helybenhagyott azon törvényczikket, melyet ti, hü karaink és rendeink ezen esztendő Szentiván hava 19-kén kelt alázatos felirástokkal szokott törvényes alakban legfelsőbb szentesités végett királyi szinünk elébe terjesztettetek, legkegyelmesb aláirásunkkal megerősitve, nektek, hü karaink és rendeinknek ide mellékelve, oly meghagyással küldjük vissza, hogy annak kinyomatása és szükséges kiosztogatása végett elegendő példányokban legfelsőbb aláirásunk végett leendő felküldés felett a belügyminister utján rendelkezzetek.“ Ezen törvény tehát, mint maga a Felség irja, megerősittetett és szentesittetett is. Leküldetvén ezen szentesitett törvény a Felség utasitása szerint, a magyar belügyministerhez kinyomatás végett el is küldetett, mit eléggé bizonyit azon kézzel fogható tény is, hogy az ezen minister által kinyomatott példányok, a k. főkormányszék archivumában egész csomókban találtattak, és azok egyike be is mutattatott. Mindezen eléggé győzöttnek tartható czáfolataim után még csak az l-nne teendőm, hogy a Felség által szentesitett példányt elömutassam, mert akkor az elterjedt hir szerint, mely lehet, hogy csak pletyka, az ellenkező véleményüek egyszerre velünk fognának tartani; azonban be levén bizonyitva, hogy a Felség e törvényt aláirásával szentesitette s azt az országgyüléshez le is küldötte, annyi bizonyos, hogy a Felség által szentesitett és aláirt példány létezett és az a belügyministerhez kinyomatás végett fel is küldetett, ki is nyomatott, s ki levén mutatva és be is levén bizonyitva, hogy a szőnyegen levő törvényczikk nem csak született és létezett, hanem minden, egy törvényt érvényesithető kellékekkel is elláttatott, a mennyiben a Felség maga teszen tisztelt leiratában bizonyságot a felől, hogy az elébe a szokott törvényes alakban terjesztetett föl megerősités végett, hogy ezt megerősitvén, aláirásával szentesitette is: legyen szabad kérdenem, mi lehessen alapja azon ellenvetésnek, mely ezen törvény érvényességét azon okból nem tartózkodik tagadni, mivel ezen törvény eredetie nincs az approbatalis törvényben kijelölt levéltárban és egy a Felség aláirásával hitelesitett másolata se mutattatik elő? (Folytatjuk.)

Kül- és belföldi levelezés.

Bácsfalu, nov. hó végén.

Ez év elején a „K. Közlöny“ és „Prot. egyházi és iskolai lapok“-ban a magyar nemzethez fordultam alamizsna kérésemmel, s megvallom remegve tettem meg a szokatlan lépést, félve részint a felekezeti mostohaságtól, részint a hideg közönytől, mik még napjainkban is minden egyesülés és egyesülten nagyratörekvésnek utjába állanak.

Hála az egek urának, félelmem megszégyenült, igen szerény reményemet pedig a legszebb siker koronázta. A nagylelkü adakozók nemzetünk mind négy felekezetét képviselik, mi minden bizonynyal nem romlásunk, hanem egyetemes épülésünk örvendetes tanusága. Ugy hiszem, kötelességemet teljesitem, ha bemutatom a haza előtt mind azon buzgó adakozókat, kik a bácsfalvi néptanoda és magtár javára szivesen áldoztak, még pedig:

A) A „Kolozsvári Közlöny“ t szerkesztőségénél: 1) Gróf Mikes Benedek 100 frtot. 2) Özvegy gr. Haller Jánosné 20 frtot. 3) Ifj. gr. Haller Ferencz 20 frtot. 4) Köpe Sándor Bécsben gyüjtött 7 frtot, összesen 147 frt o. é.

B) A bácsfalvi ág. hitv. egyházi tanácsnál adakoztak: Bortsa Mihály ev. pap 15 frt o. é., Gödri Mihály 60 frt, id. Magyari István 5 frt, Pap László türkösi jegyző 4 frt. A brassói czéhektől gyüjtve: Pánczél Joachim inspector által 16 forint. Ifj. Magyari István 1 frt, Stiehler Ferencz erdősz 1 frt, Hartel Ferencz 1 frt, Bernhardt Schmidt 1 forint, Cserbesz József 1 frt, Jakab Antal 50 kr, Antal János 50 kr, Gutsch János 1 frt, Th. Gabriella 30 kr, Cserbesz Wilhelmina 20 kr, Simon Gabriella 20 kr, Czerbesz Albert 20 kr, Cserbesz Erzsébeth 40 kr, Franczeskó Gabriella 20 kr, Hartel Vilmos 20 kr, 3 ismeretlen 50 kr, brassói Türkösi Ferencz ev. preszbiter 20 kr, a brassói ág. hitv. magyar egyház 10 frt, a brassói ev. ref. hivek 1 frt 78 kr, a hétfalvi ev. tanitók 3 frt 31 Keresztély Lázár helybeli tanitó könyvtárra 30 frt, Bortsa Mihály 15 kötet könyvet, Rápolti Károly 10 frt, b. Orbán Balázs 4 frt 50 kr, Simon Péter 1 frt, Veres István 1 frt, Bortsa István 50 kr, Sipos János 3 frt, Szén András 1 frt, Izsók György 1 frt, Gödri István 50 kr, összesen 166 frt 79 krajczárt o. é.

Mig ezen adakozások folytak, egyházi közönségünk sem pihent, hanem felosztotta tagjaira a 2000 frt adósságot, s lefizetett ebből 1400 frtot.

A fennmaradt adósság kamatokkal együtt jelenleg 650 frt.

A jövendő második tanitó számára van már évenként 69 frt o. é., a magtár felszaporodott 100 köből 2 véka 7 kupa gabonára, pénzben 147 forintra, s mihelyt 200—240 frt évi jövedelem biztositva van, a most falusi fiu segédtanitó helyét képzett tanitó fogja elfoglalni.

A zenekar felállitása mind addig késni fog, mig valamely nagy hazafi nehány hangszert küldend e minden jóra vezérelhető ifjuságnak. Az öszhangzatos éneklésben szép sikerrel haladnak a mindkét nembeli 10—15 éves ifjak, kiket minden héten kétszer esti órákban oktat Keresztély Lázár iskolatanitónk, még pedig semmi fáradságot nem kimélve, minden dij nélkül. Uj iskolánkba uj lelket öntött Kocsondi József s rövid időn innen fellebb lépvén, hason szorgalommal és lelkesedéssel folytatja s ápolja a megkezdett intézkedéseket fennebb neveztem nevelőnk. Igy áll jelenleg a magasztos ügy, minek felkarolására bátorkodtam volt felszólitani s megkérni hazám tehetősbjeit.

A legszebb köszönet, legédesebb jutalom a nagylelkü adakozók részére, tudom, a volna, ha egy nagy elökelő hazánkfiának a távolból hozzánk intézett levelében e forró óhajtását teljesithetnők: „Adja az egek ura, hogy a hétfalvi magyarok oskoláinkban értelmileg kiképeztetvén, hazájok és imádott nemzetünk hü fiai legyenek, és oly hiven ragaszkodjanak nemzetünkhöz, mint azt eddig cselekedték!“

Fogadják mélyen tisztelt adakozóink legforróbb köszönetünket s fogadásunkat, hogy hálátlanok nem leszünk. Az ég áldása szálljon a buzgó adakozókra s utódaikra.

Tisztelt szerkesztő ur! Hálás szivvel köszönjük a segédkéznyujtást e szent ügyben, s kérjük alázatosan, a begyült adományokat a bácsfalvi ág. hitv. preszbiteriumnak lekülideni. *)

Istok György, kurátor. — Bortsa Mihály, ev. pap.

Zsibó, dec. 20.

Közép-Szolnokmegye választókerületeiben dec. 18-kára volt kitüzve a választás, s igy a zsibóiban is. Ezen választásról némi előzményeket kell közölnöm. Oct. 25-kén megürült az 1-ső alispánság Közép-Szolnokban, a főispán Tarczali Károlyt nevezte ki, s azon veterán bajnok, ki ezen hivatal után vágyott, attól elesett, a meg nem nyert alispánságért kárpótolni kivánván magát, és hogy csorbán szenvedett népszerüségét kiköszörülje, fellépett követnek, a választók egy része mellé szegődött, hogy mikép, azt ezuttal nem szellőztetjük, daczára, hogy az országban általánosan ismert Urházy György fellépett, de gondosan és érett észszel kidolgozott remek szerkezetü programmja, mint kiáltó szó a pusztában hangzott el e kerület vezér értelmisége fülében.

Papp Sándor oláh választói 10 órakor jelentek meg rendben s nyugodtan, 12 órakor a Pelei Lajos választói magyarok, hasonlókép ingerültség nélkül; minden mozzanat leirásával nem akarom e becses lapok hasábjait tölteni. Miután elnök a szavazó-gyülést megnyitá, s mindegyre a közfelkiáltást forcirozta, Pelei választói, hogy csak az ő szavok halljék, nyomták a térről Papp Sándor román választóit, az ingerültség nött, tettlegesség jövén közbe az oláhok megfutamodtak a helyszinéről, nem is térendők vissza, egy pár éretlen választó kezdte az egyenetlenséget, a többi lelkesedve a jó példán követte. Pár bolond olyan követ dobott a kutba, hogy száz okos sem huzza ki. 30 oláh pap a szavazatszedő jegyzővel protestatiot adott be a választás ellen, s uj határidőt kérnek kitüzni, s Papp Sándor hátramaradt pártjával eltávoztak.

Ezután a szavazás megkezdődvén, a téren maradt győzelmes had utolsó szálig Peleire szavazott, kinek neve után 1908 szavazat van bejegyezve.

A rendetlenség annyival fontosb és kényesb, minthogy nemzetiségi kérdést csináltak belőle, a románokat nem mint Papp Sándor választóit, hanem mint románokat üzték el.

S ki okozta? egy pár részeg választó heveskedése, a tömeg együvé bocsátása, a pártvezérek(!!) gyakorlatlansága, éretlensége, s igen is nagy lelkesültsége, kik midőn nagyon is ki akarák mutatni ragaszkodásukat Peleihez, akkor ártának neki legtöbbet, s nagyon csekély intézkedés történt előre a rend fentartására, nehány pandur jó távolra volt felállitva a választási helytől, pedig 3—4 pandur a szük utczán ha a két fél választói közé áll, nem történik rendzavarás. Hogy Kucsón a választók egy embert holttá vertek, egy párt jól eldöngettek, Zsibón egy öregnek a kezét kettétörték, egy párnak a fejét behasitották, minthogy nem a szavazatszedés helyén történt, — egyik szolgabiró szerint — nem tartozik a választási rendetlenséghez.

Pelei Lajos e szerint a zsibói kerület megválasztott képviselője a credentionálist átvette, csak a verificatio van hátra.

De hogy a románok, másokat nem számitva, erélyesen tiltakoznak ellene, az áll.

Mint halljuk Szilágy-Csehben is történt rendetlenség, egy hös öreg ur nehányad magával berontott az oláh választók közé, eddigelé három halott az eredménye. Tasnádról még semmi értesülésünk nincs, ott a választáson katonaság volt felállitva. r. l.

Különfélék.

— Karácson első napján d. e. 10 órakor a nt. Piaristák templomában városunk szorgalmas mükedvelői és több opera társulati tag szives közremüködésével Berecz Ede egyh. karmester igazgatása alatt elé fog adatni az egyházi zene-irodalom egyik legnagyobbszerü terméke „A Teremtés“ czimü nagymise Haydin Józseftől; Graduale Mátéfy K.-tól s Offertorium Berecz E.-től.

*** Mint halljuk a helybeli dalszintársulat egyik kedvelt tagja Bethlenfalvi, a jövő hó 1-jétől kezdve megválik szinházunktól, óhajtjuk mind a közönség, mind a társulat érdekében, hogy ne valósuljon e hir.

*** A „Hazánk és Külföld“ Brennenberg szász követ sikerült arczképét hozza. A kép alatt azonban helytelenül áll a báró czim, mert Brennenbergék csak nemesek. A tévedés nyilván onnan ered, mert a Brennenbergi elönevet egyszerüen br-el jegyezte az életrajz iró.

*** A pesti szinpadon oly nagy tetszést aratott „Egy millio“ czimü franczia vigjáték legközelebbről Alhisi László jutalmául kerül szinpadra.

*) Jelen hó 20-kán a délutáni postán megtettük intézkedésünket a hozzánk adományozott 147 forintnak, a bácsfalvi preszbiteriumhoz juttatása iránt. Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

⁂ A gróf Kálnoki beszédét, midőn a kir. biztos ő excljától visszajött, s a választ előadta, a következőleg egészitjük ki: Királyi biztos ő nmtlga szives köszöntése mellett aztat méltóztatott nyilatkoztatni, miszerint nem fogja elmulatni az átvett alázatos feliratot mielőbb Ő Cs. Kir. Ap. Felsége szentséges szine elébe juttatni, és élénken óhajtja, hogy az a czél szerencsés megoldásának támpontul szolgáljon.

⁂ Ő Felsége helybeli plebános ft. Lönhart Ferencz kanonok, ő szentsége házi praelatusát a B. M. V. de Salomon czimzetes apátjává díjelengedés mellett legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

⁂ Becker tanár a hires büvész, megérkezett, s két estélyt rendez a szinházban, melyeknek egyike e f. hó 28-kán, a második 30-kán a jövő szombaton lesz. Beckerről általában a külföldi lapok nagy elismeréssel nyilatkoznak.

⁂ A gazdasági egylet köldöttségéhez ő Felsége következő szavakat méltóztatott legkegyelmesebben intézni:

„Eredménydús müködésüknek ama jelenségei, melyeket a mult nyáron szemlélni alkalmam vala, kedves emlékemben vannak. Reménylem, hogy Önök a politikai élet jelen mozgalmasb eseményei között sem fognak lankadni üdvös hivatásuk teljesitésében, mert az ország gazdászati viszonyai folytonos javitásának szükségét mindnyájan mélyen érezzük.

E müködésük lehető támogatására részemről bizton számithatnak.“

A földhitelintézet képviselőinek adott legfelsőbb válasz következő:

„Különös megelégedésemre szolgál, hogy a magyar földhitelintézetnek igen kedvezőtlen nyomasztó viszonyok között megkezdett müködése kedvező lendületet nyert, s hitelét napról napra mindinkább megszilárditja.

Ezen örvendetes jelenséget leginkább az igazgatóság tappintatos és buzgó eljárásának s az intézeti ügyletek rendes és szabatos kormányzatának lehet tulajdonitani.

Folytassák Önök ezentul is ily irányban az ország hitelviszonyára, s a földbirtokos osztályra nézve nagy horderejü üdvös müködésüket, s őszinte támogatásomra mindenkor számithatnak.“

A testületként tisztelgő ügyvédekhez ő Felsége által intézett legmagasabb válasz következő:

„A pest-budai ügyvédi kar hódolatát szivesen fogadom. Az ügyvéd elvállalt kötelmeinek lélekismeretes s buzgó teljesitése által az olcsó és gyors igazságszolgáltatás főtényezőjévé válhatik. Kövessék Önök e részben is elődeik példáját, kik maguknak alapos jogtudomány s jellemszilárdság által nem csak tekintélyt, hanem köztiszteletet is vivtak ki, s az általunk kijelölt ösvényen haladva, hazájuknak hasznos szolgálatokat fognak tenni.“

⁂ Egy közelebbi kihallgatásról a következő adomát beszélik: Ő Felsége leereszkedőleg beszélgetvén dr. Kovácscsal, e kérdést intézte hozzá: „Van e most sok beteg Pesten?“ „Mióta Felséged körünkbe érkezett — válaszolt Kovács — azóta egy sincs!“

⁂ A jövő hét ugy látszik gazdag lesz az érdekes látványosságokban. Leidesdorf Ferdinánd tanár, a hires Rode utódja, Pestre utaztában itt megállapodva két előadást fog rendenni. Az első kedden, folyó hó 26-kán lesz. Leidesdorf ur földtani ködfátyol képleteit a lapok mind tisztaság, mind könnyen felfoghatóság tekintetében többször kiemelték. A képletek magyarázó szövegét Mentovics Ferencz forditá magyar nyelvre. Az ifjuság és tudomány emberei figyelmét felhivjuk ez előadásokra.

⁂ A városi rendőrség a tegnapelőtt esetleg ből egy még a nyáron elkövetett rabló gyilkosságnak jött nyomába. Az eset következő: E folyó hó 22-kén a városi rendőr igazgatóság előtt lopás büntényeért vádolt Frank Samu szabadságos katona az elkövetett lopási büntényen kivül önkint azon vallomást tette, hogy e f. évi julius hó 4-kén a sétatéren az ugynevezett halászház háta mögött megölve talált Barabás Samu fazakas mestert ő verte agyon, azon gonosz szándékkal, hogy pénzétől megfoszsza, — de miután a megöltnél pénzt nem talált, tehát a lábán levő csizmájától fosztotta meg. A vádlott ezen vallomását Müller Sándor rendőrsegéd előtt azon okból tette önként, mert, miként mondja, a gyilkosság elkövetése óta felháborodott lelkiismeretét másképpen megnyugtatni nem tudta. A szerencsétlen gyilkos alig 21—22 éves!

Pályázat.

Az erdélyi gazdasági-egylet megürült titkári állomására ezennel pályázat nyittatik. A titkári állomáshoz havi részletekbe járó 800, nyolczszáz o. é. frt fizetés, és 200 frt szálláspénz van kötve. Megkivántatik, hogy a szállás központi helyen legyen, s a titkári lakosztály mellett a választmányi- és szakosztályi gyülések tarthatására, mint szintén az egylet könyv- és irománytára, butorai, és gyüjteményei elhelyezésére, elég tág és kényelmes teremmel birjon.

Pályázni kivánóknál mulhatlan kellék, hogy a gazdászat egyes ágaiban elegendő elméleti és gyakorlati ismeretttel, nem csak magyar, hanem német nyelven is fogalmazni, levelezni kellő képességgel birjanak. Jártasság a vegytani szakban előnyül számittatik.

Egyelőre csak is egy évre történik a választás. Egy év lefolyta után a választmány tagjai két harmadának kivánatára a titkári állomás vagy végkép betöltöttnek, vagy uj választás alá bocsátandónak nyilvánittathatik.

Az ekép betöltendő állomásra pályázni kivánók ezennel felszólittatnak, hogy hiteles bizonyitványokkal támogatott folyamodványaikat jövő 1866. év január hó 20-káig bérmentesitve, Nagy Ferencz tanárhoz (b. farkas-utcza 54, sz.) annyival inkább beküldjék, mert később érkező folyamodások nem fognak tekintetbe vétetni.

Az egyleti elnökségnél egyszerüen jelentkezett kérvényezők hátra tartott bizonyitványaiknak a kijelölt uton beküldése mellett tekintetnek pályázóknak.

Kolozsvártt, a gazd.-egylet választmányának 1865. dec. hó 21én tartott gyüléséből.

Nagy Ferencz m. k.
ideigl. jegyző.

Nyilatkozat.

A „Korunk“-nak folyó évi 151-dik számában a szerkesztőség a lyceumi nyomda igazgatója Szentpéteri Imre ur által feljogositva érzi magát kijelenteni, hogy az igazgató kész volt lemásolás végett a „K. Közlöny“-nek kiadni a Dózsa Elek beszédét. E nyilatkozat ugy hangzik, mintha szándékosan és ok nélkül gyanusitani akartam volna az igazgató urat, s igy kénytelen vagyok a tényt röviden előadni.

Midőn e lapok t. szerkesztője megbizott az országgyülési fontos rovat vezetésével, megtisztelő bizalmát azzal óhajtottam viszonozni, hogy tudósitásaim a lehető legpontosabb s mindenekfelett gyorsak legyenek, s ez okból sem költséget, sem munkát nem kimélve, közléseim folyvást versenyt haladtak a gyülésekkel. Egyetlen kivételt képezett Dózsa Elek urnak nagyfontosságu beszéde, mely szinte 200 oldalt foglalva el a gyorsirói naplóban, leirására nem volt elég phisicai idő. A gyorsiroda vezetője Kónyi Manó ur, kinek a gyülések alatt sok szivességével éltem, azon biztatással adta le a naplót a lyceumi nyomdába, hogy onnét pár nap alatt már kefelenyomatot nyerhetek, melyet hogy még inkább biztositson számomra, nehány sorba felkérte a lyceumi nyomda vezetőjét, hogy mihelyt lesz, azonnal küldjenek kefelenyomatot. Kónyi ur eltávozva, negyed napra küldöttem el csak a kefelenyomat után, mivel a beszédnek harmadrészét e közben sikerült lemásoltatnom a gyorsirodában, s igy a folytatás utánközlésére volt elég idő. A lyceumi nyomda vezetője azt izente vissza, hogy még hozzá sem fogtak. Nehogy fenakadjak a beszéd további közlésével, megkértem P. J. jogász urat, menjen le a nyomdába a szerkesztőség nevében s kérje ki a beszédet, hogy ott helyben másodmagával irhassa le Erre P. J. ur azt a választ nyerte, hogy „nem lehet a nyomdából irodát csinálni, mert ha most megengedik, ezen a jusson mások is követelni fogják.“ Ezután magam személyesen irtam a lyceumi nyomda vezetője Bartok Lukács urnak, hogy a közben eltelvén már 7—8 nap, adasson már kefelenyomatot. Azt a választ nyertem, hogy még nincs. Az elmondottak azt hiszem elég bizonyságot nyujtanak arra, hogy a kérdéses beszédet csakugyan nem akarták sem kéziratilag, melyet nem is sürgettem másodszor, ismerve a fennálló rendszabályt, sem kefelenyomatban kiadni, de még csak azt sem engedték meg, hogy ott helyben lemásoltathassam.

Ha az igazgató ur egyik laptársunknak minden nehézség nélkül megengedte a lemásoltatást, azt hiszem tartozott volna ezzel, ha nem a „K. Közlöny“, de legalább azon nagy olvasó közönségnek, mely a „Közlöny“ által jelentékeny pénzáldozat áráu oly nagy gyorsasággal közlött többi beszédek után, ezen egyik legfontosabb beszéd közlését is sietve varta.

Igy áll a dolog kedves igazgató ur, a nélkül, hogy tovább kivánnám kutatni a megtagadás lehető indokait. *)

Kolozsvártt, dec. 21-én, 1865.

K. Papp Miklós,
„K. Közlöny“ országgyülési tudósitója.

*) A fentebbi nyilatkozatban reám vonatkozó állitást, szóról szóra igaznak ismerem el. P. János, jogász.

Kiigazitás. Halmágyi S. „Erdély missioja“ czimü egyik főczikkében egy praejudiciosus hiba csuszott be, „germanisatio és catholisatio“ szedetvén, e helyett „centralisatio.“

Politikai hirek.

Angolország. Irlandban nagy rokonszenv nyilvánul az elitélt feniek sorsa iránt; aláirások rendeltetnek, hogy a bebörtönzöttek családai számára segély-alapot hozzanak létre. Hogy James Stephens, a feniek feje, Párisba menekült, azt még mindig bizonytalannak tartják, sőt azt hiszik, hogy Stephens még mindig Irhonban van, s csak a rendőrség tévútra vezetésére hiresztelték párthivei külföldre menekülését. Az „Evening Post“ azonban megerősiti e hirt. A britt-kormány követelte kiadatását, mivel a börtönből kitört; de a franczia kormány azt felelte volna, hogy Stephens véke politikai, mely mellett a börtönből megszökés kisebb vétsége elenyészik, s igy a menekült ki nem adható.

Franczia ország. Páris, dec. 16. Hogy Párisban csakugyan aggódtak, s meglehet némely körökben titkos reményeket tápláltak arra nézve, miszerint Lipót király halála komolyabb zavarokat fog előidézni, az eléggé kivehető a „P. Ll.“ következő párisi tudósitásából: „Ugy hallani, miszerint Lipót király végül még azt az eszélyes intézkedést tette, hogy az angol királynőn kivül Napoleon császárt is megnevezé végrendelkezésében annak végrehajtójaként. Itt nagyon meg van elégedve minden osztály a császár kifogástalan magaviseletével, annyival inkább, minthogy az ily esetekben követett szokásához hiven egy szót sem ejtett el környezete előtt amaz eseményre, s annak netaláni következményeire nézve, s ministerei is csak egy nap mulva tudták meg, hogy mit távirt Brüsselbe.

A „France“ szerint a kamarák megnyitása jövő január 15-kére látszik megállapitva lenni. Ugyan e lap szerint Thiers három beszédet szándékozik tartani: egyet a politikáról, egyet a pénzügy állapotáról, s egyet arról, hogy micsoda helyzetben van most a szent szék a septemberi szerződéssel szemben. A sárgakönyv összeállitásán már dolgoznak. Az „Ind. belge“ a legbiztosabb források szerint ismétli, hogy a császári kormány hivatalos köreiben nyilvános és köztudomásu azon érzület, miszerint Francziaország semmikép és semmi ürügy alatt sem avatkozhatik Belgium ügyeibe; de éppen azon oknál fogva követeli, hogy attól mások is tartsák magukat vissza.“

Mac Mahon táhornagy — a „Patrie“ szerint — Austriából visszatérve, részt vett a tábornagyok bizottmányának összes üléseiben, a tisztek osztályozása tárgyában.

Németország. München, dec. 18. Az Olaszországgali kereskedelmi szerződésre vonatkozólag irja a „Baier. Ztg.“: Bajor- és Poroszország kormányai abban állapodtak meg, hogy azonnal inditványoztassék a vámegyleti kormányoknál a kereskedelmi szerződés iránti alkudozás Olaszországgal, s az ide vonatkozó körlevelek már el is inditattak a napokban.

Belgium. Brüssel, dec. 17. A király ma vonult be 11 órakor. A város kapujánál a polgármester üdvözölte. Mindenütt roppant tolongás és lelkesültség. Délben tette le a király az esküt az alkotmányra az egyesült kamarákban. Az eskü után beszédet tartott a király, melyben kiemelé, hogy az ország szabadságait és függetlenségét meg fogja őrizni, s üdvözült kir. atyja nyomdokait igyekszik követni. Beszéde örömriadallal fogadtatott. 2 órakor elléptetett a polgári gárda a kir. palota előtt, melynek erkélyén a királyi család tagjai és a jelen volt idegen fejedelmek megjelentek.

II. Lipót az eskületétel után a következő beszédet tartotta: „Belgium, miként én, atyát vesztett. Első kötelesség, az ő tanait hiven követni és soha nem feledni, minő kötelességeket ró reánk a drága hagyaték. Én Belgiumnak oly királyt igérek, ki testtel, lélekkel belga, s kinek egész élete Belgiumé. Miként atyám, szeretem én is azon intézményeket, melyek a rendet és szabadságot, a trón e legbiztosabb támaszait biztositják. Belgium meg fogja tudni őrizni függetlenségét. Atyám igy szólt trónralépésekor: Szivemnek csupán egy dicsvágya van, titeket boldoggá tenni. Én ismételem e szavakat.“ A király e szép beszédét leirhatatlan lelkesedés követte.

Lengyelország. Varsóból irják, miként az orosz kormányhivatalnokok oroszitási törekvései Lithvaniában meghiusulnak a lengyel lakosság ellenállásán. Főkép a lengyel nemesség erös ellenzéket képez e tekintetben. A kerületi és kormányfönökök gyakran bejárják a községeket, s ily alkalomkor van mit hallani tölök a nemeseknek, kik most sokkal inkább, mint ezelőtt, visszavonulnak az orosz társaságtól.

Ujabb. London, dec. 19. A „Times“ irja: Spanyolország elfogadta a nyugati hatalmak barátságos szolgálatait, s Chili is remélhetőleg ugyanazt teendi.

Florencz, dec. 18. Vasárnap a genuai vaspálya-udvarban nagy tüz ütött ki. A képviselők kamrájában a trónbeszédre adandó válasz-felirat vita nélkül elfogadtatott. Tecco interpellatiot jelent be a senatusban az előterjesztett diplomatiai okmányok felöl. Lamarmora azon megjegyzéssel nyilvánitja magát késznek a válaszra, hogy az előterjesztett okmányok mindent magukban foglalnak.

Páris, dec. 20. F. hó 26-ikáról szóló római levelek szerint oly egyezség eszközöltetett, melynek folytán ezután Rothschildnál fogja Olaszország letenni a pápa által felvett kölcsön kamatainak fedezésére, 25 millió scudi értékéig.

Legfelsőbb kézirat.

Kedves Majláth főkanczellárom!

Midőn kedvelt Magyarországom fővárosából távozom, ezuttal is bensőleg indittatva érzem magam kifejezni legélénkebb elismerésemet, melyet a hü ragaszkodás szivélyes tanuságai s a testvér-városok összes lakosainak készséges közreműködése által fentartott példás rend bennem felkölttöttek.

Bizalommal jöttem, — fokozott bizalommal s a mielőbbi visszatérhetés reményével távozom: mert erős hit lelkesit, hogy a nyilvánult érzelmek, s kölcsönös bizalom tényleges valósitása által ez örömnapok, Isten segélyével, egy áldásdús jövő kezdetét fogják jelzeni.

Kivánom, hogy tárnokmesterem, mélyen érzett elismerésem e kifejezését az egész lakossággal azon biztositás mellett tudassa, miszerint a körében töltött órákra mindenkor örömteljesen fogok visszaemlékezni.

Budán, 1865. december 20-kán.

Ferencz József, m. k.

Az alsóház nyilvános ülése

(december 20.)

A mai ülésben Csáky Albin gr. fölolvasta a mult ülés jegyzőkönyvét. Korelnök a házhoz érkezett okiratokat kivánja felolvastatni, a ház azonban megelégedett azok tárgyainak megnevezésével. Az elnöválasztás lévén ez ülés tulajdonképi tárgya, a kifogástalan képviselők névsora az osztályok szerint felolvastatván, e közben élénk vita támadt a miatt, mert az egyik osztály oly képviselőt is kifogástalannak vett föl, ki ellen kérvény, noha indokolatlan, nyujtatott be. Beszéltek számosan, különböző felfogással. Egy rész helyeselte, hogy indokolatlan kérvényt a bizottmány figyelembe nem vett; más rész minden, még indokolatlan kérvény figyelembevételét is ajánlotta. Ürményi J. inditotta meg a vitát, melybe Szász K., Klauzál G., Szentkirályi M., Zsarnay, Nyáry P., Böszörményi L., Zsedényi Ede és Dániel közbeszólásaik után Deák Ferencz tüzetesb magyarázatába ereszkedett a tárgynak, s véleménye szerint indokolatlan, illetőleg oly kérvények, melyek mellett egyátalán semmi okadat vagy érv nincs felhozva, figyelemre nem méltatbatók.

Ezután Bernáth Zsigmond, ellene is kérvény lévén beadva, elhagyta elnöki székét, mire nagy zaj támadt, Bernáthot felhivta a ház elnöki széke elfoglalására, de ő azzal felelt, hogy félszázadig küzdvén a jog-bitorlás ellen, ő maga jogot bitorolni nem akar. E zavarnak is Deák Ferencz vetett véget, kijelentvén, hogy Bernáth Zsigmond gyöngéd érzését igazoltnak találja, s reméli, hogy öt az igazolt képviselők közt tisztelhetni, a következő korelnököt Boczkó Dánielt bivta fel az elnöki szék elfoglalására, a mi megtörténvén, megkezdődött a szavazás. Eredménye következő: Szent-Iványi Károly 179 szóval első elnökké választatott. Szavazott összesen 224. Alelnök lett 185 szóval gr. Andrássy Gyula.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

Karácsoni és újévi
ajándokul a magyar, német és franczia irodalom
UJABB TERMÉKEIBŐL
képes és diszkiadásu müvek, ugy
imakönyvek
katholikusok és protestánsok számára, egyszerü és a legcsinosabb bársonykötésben dúsan ellátott
könyvkereskedését
a t. cz. közönség figyelmébe ajánlja **STEIN JÁNOS.**

Ugyanott kaphatók 60 krtól 10 frtig
fénykép albumok,
hozzá való **KEPEK** darabja 35 kr., 5 darab 1 frt 50 kr., 10 darab 2 frt 50 kr., és 20 darab 4 frtjával.

Előfizethetni **bel-** és **külföldi hirlapokra, folyóiratokra** és **divatlapokra.**

Országos naptár 1866-ik
évre. Szerkeszti ÖKRÖS BÁLINT köz- és váltóügyvéd és váltójegyző. Majláth Gy. k. u. főkancellár. B. Senney Pál kir. főtárnokmester. Kellemesi Melczer J. k. személynök. Gr. Belcredi R. államminiszter. Gróf Eszterházy M. b. tárczanélküli miniszter nagy 8-ad rétü arczképeikkel, és a magy. ideiglenes képviselőház czimképével ellátva. Ára **csak 2 frt.** o. ért.

Képek a hazai történelemből. Ifjuság számára. Szerkeszté **Tánczos János.** Ára 50 kr. Diszkiadás, hat szinezett képpel . . . . 1 frt 60 kr.

A kis Andor és Zoltán könyve. Elemi magyar Olvasókönyv. Mindkét nemü népiskolák I-sö és II-dik osztályainak számára irta **Pánczél Ferencz.** Tizenkét csinos fametszettel. Ára kemény kötésben 50 kr.

Állattan elbeszélő modorban és versben, népiskolák számára készité **Pánczél Ferencz.**
I. rész: **Honi házi állatok**, ára 16 kr.
II. „ **Honi vad állatok**, ára 30 kr.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel (Bel farkasutcza 74 sz.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.